

קיימות 5 מיומנויות שילדים מתאמנים עליהם לאורך שלבי ההתפתחות. 1-עצמאות 2-בחירה 3-שליטה 4-יזומה 5-אחריות.

כשהילד עצמאי הוא בעצם מבין שיש לו בחירה, שליטה, אחריות והוא ירגיש שהוא יכול לזום ולכן בבית שלנו חשוב שננגיש לו את המרחב הבטוח עבורו שמעודד לכל 5 המיומנויות. ככה גם נזכה לגדל ילדים שמחים. ילדים מאושרים
אני זוכרת את הרגע שעברתי את הטסט, לא הייתה מאושרת ממני כי הרגשתי שזהו.. עוד מעט אוכל לנסוע בעצמי מתי ולאן שאני רוצה בלי להיות תלויה באחר. הגשתי חופש. איזה כיף זה?

לסביבה של הילדים שלנו יש תפקיד חשוב, הילד שלנו הוא לא אורח בבית, הוא חלק ממנו. בכל גיל. וכבר הבנו שהוא צריך להרגיש משמעותי ולכן חשוב לי שנתחיל קודם כל מהבית. מהמקום שאמור להיות מרחב בטוח ומקדם עבור הילדים שלנו.

תארי לך שאת בבית שלך אבל אתן לא יכולה להגיע לשום מקום- לא למוצר שאת רוצה במקרר, לא לכוס, לא לצלחת אפילו, לא לשטוף ידיים, לא להגיע למשחק כלשהו שאת רוצה, את לא יכולה להגיע לאסלה ואת צריכה עזרה כדי להגיע לדברים שאת רוצה לקחת. איך תרגישי? בא לך לאכול- את לא מגיעה. לשתות- את לא מגיעה... איך תרגישי?
את תרגישי תלויה נכון? תלויה באחר ואפילו שהידיים שלך סוג של כבולות.
אם אין אף אחד לידך את לא יכולה להשיג כמעט כלום וזה מה שהרבה פעמים אנחנו מרגילות את הילדים שלנו להרגיש ולכן חשוב שהדברים הבסיסיים בתור התחלה יהיו בהישג ידיו.

נתחיל עם המוצר הכי חשוב צריך להיות בבית, וכמה ממנו בבית והוא השרפרף.
שרפרף במטבח להגיע לברז, לשיש, למה שבמקרר,
בחדר השינה כדי להגיע לבגדים שקצת יותר גבוהים בארון, למשחקים
בשירותים/מקלחת כדי להגיע לאסלה ולכיור כדי לצחצח שיניים או לשטוף ידיים.
ועוד אחד - כדאי שיהיה למקרה הצורך.
אני מעדיפה 1 בכל חדר מאשר 1 שעכשיו הילד תלוי בו.

חשוב שהילד ידע איפה דברים נמצאים וחשוב שכמה שיותר יהיו בהישג ידו. מה לדוגמה?
נתחיל עם המטבח - כל מה שאת לא רוצה שהיד של הילד שלך תיגע בו אז שלא יהיה בהישג יד.
אני בעד כן להנגיש את הכל גם אם זה זכוכית. מקסימום יישבר וכך הילד ילמד איך להחזיק ואם בכלל לגעת אלא אם כן - יש ערך חשוב למוצר.
מה יכול להיות בהישג יד?

צלחות, כוסות, קערות, סכו"ם, קופסאות, סירים, מחבתות- כל מה שקיים במטבח.
את יכולה כבר עכשיו ליצור מגירה שנועדה עבורו או פשוט לסדר את הכלים בצורה שתהיה נגישה לו ואז יקרה הפלא.
הוא יבחר באיזו צלחת לאכול, באיזה סכו"ם, הוא ירצה לעזור לערוך, לפנות, אולי גם להפעיל יחד איתך מדיח או לשטוף כלים ואת - כן את, אמורה לאפשר לו.
ככה הוא מרגיש בפעולה אחת את כל 5 המיומנויות ואת המשמעות שלו כחלק מהבית.
תדמיני כבר עכשיו את החיוך שלו- "אני בחרתי".

בנוסף את יכולה להכניס אותו למטבח ולעזור לך- לתת לו תפקיד משמעותי כמו להביא תבלינים וככה אתם לומדים שמות ולמה כל תבלין מתאים, לאפות, לבשל. כשיש קניות אפשר לפזר יחד עם הילד את המצרכים, להיעזר בו בלשטוף ירקות ופירות ולהניח במקום.
ילדים אוהבים לקחת חלק. ילדים אוהבים לעזור- אם רק נאפשר וככל שנאפשר ונשקיע ככה הם יגדלו להיות מאושרים ולנו יהיה יותר זמן לשבת ולנוח.

אזור המשחקים :

אני לא בקיאה לעומק בשיטת המונטסורי אבל כן למדתי וקראתי את מה שחשוב לי. בגדול- מריה מונטסורי אומרת שכדי לממש את היכולות הטבעיות של הילד יש צורך בארגון סביבה חינוכית מיטבית. שתהיה בטוחה, מכילה, אסתטית, עשירה בעזרי למידה מתחומי ידע שונים והסביבה צריכה להיות גם מזמינה ללמידה ומאתגרת. בסביבה שאנחנו יוצרות לילד אנחנו בעצם מעניקות מרחב לתנועה, לחקר ולגילוי היכולות והנטיות הטבעיות של הילד. ככה אנחנו מאפשרות לילד להתנהל באופן עצמאי. (אתר מס"ע)

תארי לך שאת הולכת לספרייה עמוסה בספרים. את מחפשת ספר מעניין, תמצאי? אולי כן וייקח לך הרבה זמן עד שתמצאי כי עמוס לך בעיניים. את מגיעה הביתה וחשכו עיניך, כל הבית הפוך .. בשניות הראשונות את תדעי מאיפה להתחיל? לא בטוח כי עמוס לך בעיניים.

אגב, אם יש לך מטבח בתוך אזור המשחקים אמליץ להעביר אותו לאזור שנמצא ליד המטבח האמיתי שלכם. אפשר להוציא את כל הכלים מפלסטיק ולהניח כלים אמיתיים – סכו"ם, צלחות, קערות, מגבת, סלסלה עם חטיפים, קרש חיתוך וכו', כדי שיהיה הכי קרוב לדבר האמיתי.

ככה עם הילדים שלנו- כשיש מלא קופסאות משחקי, מלא ספרים, מלא צבעים, מלא אופציות למשחק הם לא ישחקו בהם או ישחקו ויעברו מיד למשחק הבא – מה שייצור בלאגן ולכן, אם אנחנו רוצות שהילדים יתרכזו במשחק מסוים ויהנו ממנו ויהיו בזרימה אנחנו צריכות לגלות מה כל ילד אוהב, במה הוא טוב, מה החזקה שלו.

האם זה משחקי תחושה כמו פלסטלינה וחול? האם משחקים שמשמיעים רעשים? האם זו רגישות לאותיות, מספרים, חיות, צורות, פאזלים, משחקי זיכרון? ספרים? ציור, למידה של משהו? ברגע שתדעי לענות על השאלה הזו את תדעי אילו משחקים להניח מולו ובמקום שהוא נגיש ואילו עדיף לאחסן בארון סגור שנקרא בשיטת המונטסורי- אחסון שקט. איך תדעי לענות? תתצפתי . איפה שהילד שקוע מעל לכמה דקות ומרוכז – זה אומר שהוא נמצא במצב "זרימה", במצב

"flow"

שעל פי הפסיכולוגיה החיובית זהו למעשה מצב מתקיימת כשאנחנו שקועים בפעולה שהיא לא מאתגרת מידי , כלומר לא קשה מידי ולא משעממת מידי והיא גורמת לנו להיות שקועים בה ללא היענות להסחת דעת. וזו בעצם חוויה מיטבית שלשם תמיד נרצה לחתור גם אנחנו .

אגב, כשהילד שקוע בפעולה כזו ההמלצה היא לא להתערב, לא להפריע. כי אז אנחנו עוצרות את הזרימה , את החוויה המיטבית שבה הילד למד וחקר ואז יש סיכוי שהוא יקום ויחפש את המשימה הבאה במקום שהוא ייהנה ממה שהתחיל.

לדוגמא- הילד מצייר והוא כבר מעל ל-4 דקות שר לעצמו ונמצא בזרימה. בשנייה שתגידי לו "כל הכבוד, איזה יופי אתה מצייר"- הפרעת לו, הפרעת לשקט שלו. תמנעי מזה (: אם את קוראת לו והוא לא עונה- סביר להניח שזו הסיבה ולאו דווקא נכונה המחשבה שרבות מאיתנו חושבות שאם יש "שקט" אז זה חשוד. אם במצב זרימה הילד שלך לא עונה- אל תכעסי עליו. עכשיו את מבינה למה (:

חדר שינה:

אני יודעת שלא קל לכל אמא, אבל אני רוצה שתחשבי מה הילד שלך ירגיש כשהוא בעצמו יבחר את הבגדים שהוא לובש. בדרך זו הוא לומד לבטא את עצמו, לבחור את סוג הלבוש, הצבעים והשילובים ולכן מה שאציע לך הוא א- לסדר מחדש את ארון הבגדים שלו בצורה שיהיו מעט אופציות של מכנסיים, חולצות, שמלות וחצאיות לבנות, גרביים ונעליים בהתאם לעונה ולאפשר לו לבחור מתוך מה שמול עיניו. בתור התחלה את יכולה להציע 2 אופציות שמתוכן יבחר. לאחר מכן, אחרי שאת מרגישה או שהוא כבר יוזם את הבחירה מהארון – לאפשר לו לבחור בידיעה שאת מוכנה לכל תרחיש .

פינת התארגנות:

מראה, כיסא נמוך או שרפרף לישיבה.
את המסרק, גומיות לשיער, קשתות, קרם גוף אם יש, בושם- תנגשי.

פינה מאוד מומלצת היא פינת המנוחה. פינה עם שטיח, כריות, ספרים ואפילו לא חייב ששם אתם מגדירים מראש כפינת מנוחה, פינת הרגיעה.
לעיתים הילד סתם ירבוץ, לעיתים ישכב, יפתח ספר . שם הוא יירגע ואפילו יווסת את הרגש – על רגש נדבר בהמשך.

מקלחת:

יש ילדים עצמאים – שכבר רוצים לסבן את עצמם, את הגוף, את הראש . לא תמיד יש שליטה על הכמות שיוצאת מהבקבוק של הסבון/שמפו/מרכך ולכן מה שאציע הוא למלא בקבוקון עם שפורפרת שלוחצים עליה ואז אפשר להראות לילד איך לוחצים ואפילו כמה פעמים לוחצים.
לדוגמא: "תראה, אני לוחצת 1, 2, 3 וזה מספיק לכל הראש"

שירותים:

שתהיה עמדה נגישה לשטיפת ידיים, סבון לחיצה, מגבת, מגבונים..

השבוע תקדישי את זמנך לשאילת שאלות וסידור של פינות הבית .
תבחרי פינה אחת שתשמחי לשפר ותעלי תמונה שנתלהב ביחד .